

הַלְבוֹת אִישׁוֹת פֶּרֶק ב

א. הַבַּת, מִיּוֹם לִידָתָהּ עַד שְׁתֵּהִיָּה בַּת שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה גְּמוּרוֹת הִיא הַנִּקְרָאת קִטְנָה, וְנִקְרָאת תִּינִקָּת; וְאֶפְלוּ הַבִּיָּאָה כִּמָּה שְׁעָרוֹת בְּתוֹךְ הַזְּמַן הַזֶּה, אֵינָן אֵלָּא כְּשׁוּמָה. אָבֵל אִם הַבִּיָּאָה שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת לַמָּטָה בַּגּוֹף בְּמָקוֹמוֹת הַיְדוּעוֹת לַהֲבָאת שְׁעַר, וְהִיא מִבֵּית שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד וּמַעְלָה נִקְרָאת נַעֲרָה. וְהַבָּאת שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת בַּזְּמַן הַזֶּה, נִקְרָא סִימֵן הַתַּחְתּוֹן.

ב. וּמֵאַחֵר שֶׁתִּבְיָא סִימֵן הַתַּחְתּוֹן, תִּקְרָא נַעֲרָה עַד שֶׁשָּׂה חֲדָשִׁים גְּמוּרִים. וּמִתְחִלַּת יוֹם תְּשָׁלוּם הַשְּׁשָׂה חֲדָשִׁים וּמַעְלָה, תִּקְרָא בּוֹגֶרֶת; וְאֵין בֵּין נַעֲרוֹת לְבִגְרוֹת, אֵלָּא שְׁשָׂה חֲדָשִׁים בְּלִבָּד.

ג. הַגִּיעָה לְשְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, וְלֹא הַבִּיָּאָה שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת אָף עַל פִּי שְׁנֵרָאוּ בָּהּ סִימְנֵי אֵילּוֹנִית עַדִּין קִטְנָה הִיא, עַד עֶשְׂרִים שָׁנָה; וְכִשְׁתִּבְיָא שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת, אֶפְלוּ בְּשֵׁנֶת עֶשְׂרִים תִּהְיֶה נַעֲרָה שְׁשָׂה חֲדָשִׁים, וְאַחֵר כֵּךְ תִּקְרָא בּוֹגֶרֶת.

ד. הִיָּתָה בַּת עֶשְׂרִים שָׁנָה פָּחוֹת שְׁלוֹשִׁים יוֹם, וְלֹא הַבִּיָּאָה שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת, וְנֵרָאוּ בָּהּ סִימְנֵי אֵילּוֹנִית הָרִי הִיא אֵילּוֹנִית; וְאִם לֹא נֵרָאוּ בָּהּ כָּל סִימְנֵי אֵילּוֹנִית, עַדִּין קִטְנָה הִיא, עַד שֶׁתִּבְיָא שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת וְתִהְיֶה נַעֲרָה, אוֹ עַד שֶׁתִּהְיֶה בַּת חֲמֵשׁ וּשְׁלוֹשִׁים שָׁנָה יוֹם אֶחָד.

ה. הַגִּיעָה לַזְּמַן הַזֶּה, וְלֹא הַבִּיָּאָה שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת הָרִי זֶה נִקְרָאת אֵילּוֹנִית, אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא נֵרָאָה בָּהּ סִימֵן מִסִּימְנֵי אֵילּוֹנִית. נִמְצְאָתָ לְמַד שֶׁהָאֵילּוֹנִית אֵין לָהּ יָמֵי נַעֲרוּת, אֵלָּא מִקְטְנוּתָהּ תִּצָּא לְבִגְרוּת.

ו. וְאֵלוּ הֵן סִימְנֵי אֵילּוֹנִית כָּל שְׂאִין לָהּ דִּדִּין, וּמִתְקַשָּׁה בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ, וְאֵין לָהּ שְׁפוּלֵי מַעֲיִם כְּנָשִׁים, וְקוּלָּה עָבָה וְאִינָה נִכְרַת בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁה. וְהַנַּעֲרָה, וְהַבּוֹגֶרֶת, וְהָאֵילּוֹנִית כָּל אַחַת מִשְׁלִשְׁתָּן, נִקְרָאת גְּדוּלָּה.

ז. וְיֵשׁ בַּבַּת סִימְנֵין מִלְּמַעְלָה, וְהֵן הַנִּקְרָאִין סִימֵן הָעֲלִיּוֹן; וְאֵלוּ הֵן: מִשְׁתַּחֲזִיר יָדָהּ לְאַחֲרִיָּהּ, וְיַעֲשֶׂה קֶמֶט בְּמָקוֹם הַדָּד; וּמִשִּׁישְׁחִיר רֹאשׁ הַדָּד; וּמִשִּׁיתָן אָדָם יָדוֹ עַל עֵקֶץ הַדָּד, וְהוּא שׁוֹקֵעַ וְשׁוֹהָה לַחֲזוֹר; וּמִשִּׁיפֹּצַל רֹאשׁ חֹטֵם הַדָּד, וְיַעֲשֶׂה בְּרֹאשׁוֹ כְּדוֹר קֶטֶן וְרַבּוּתִי פֶּרֶשׁוֹ, מִשִּׁיפֹּצַל הַחֹטֵם עֲצָמוֹ.

ח. וְכֵן מִשִּׁיטוֹ הַדִּדִּין; וּמִשִּׁיתָקֶשְׁקֶשׁוֹ הַדִּדִּין; וּמִשְׁתַּקִּיף הָעֵטְרָה, וְהוּא מָקוֹם הַבֶּשֶׂר הַתְּפוּחַ שֶׁלְּמַעְלָה מִן הָעֲרוּהָ לְעֻמַּת הַבֶּטֶן; וּמִשִּׁיתָמַעַךְ בֶּשֶׂר זֶה, וְלֹא יִהְיֶה קֶשֶׁה. כָּל אֵלוּ הַסִּימְנֵין, שְׁמוֹנָה.

ט. נֵרָאָה בַּבַּת סִימֵן מִכָּל אֵלוֹ אוֹ כָּלֶן, וְהִיא בַּת שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה אוֹ פָּחוֹת אֵין מִשְׁגִּיחִין בּוֹ, וְהָרִי הִיא בְּקִטְנוּתָהּ. נַעֲשִׂית בַּת שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, וְנֵרָאָה בָּהּ סִימֵן הַתַּחְתּוֹן אֵין מִשְׁגִּיחִין בְּאַחַד מִכָּל אֵלוֹ; וְאִם לֹא נֵרָאָה הַתַּחְתּוֹן, וְנֵרָאָה בָּהּ אֶחָד מֵאֵלוֹ הָרִי הִיא סֶפֶק בֵּין קִטְנָה לְנַעֲרָה, וְדָנִים בָּהּ לְהַחֲמִיר. וְאִם נֵרָאוּ כָּלֶן, הָרִי זֶה גְּדוּלָּה וְדֹאִית שְׂאִי אֶפְשָׁר שִׁיבּוּאוֹ כָּלֶן, אֵלָּא וְכִבֵּר בָּא סִימֵן הַתַּחְתּוֹן וְנִשָּׁר.

י. הַבַּת שִׁילְדָה אַחֵר שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא הַבִּיָּאָה סִימֵן, לֹא עֲלִיּוֹן וְלֹא תַּחְתּוֹן הָרִי זֶה גְּדוּלָּה: בָּנִים, הָרִי הֵם כְּסִימְנֵין.

יא. הבן משוילד עד שיהיה בן שלוש עשרה שנה נקרא קטן, ונקרא תינוק; ואפלו הביא כמה שערות בתוך זמן זה, אינו סימן אלא שוממה. הביא שתי שערות למטה במקומות הידועים לשער, והוא מבן שלוש עשרה שנה ויום אחד ומעלה נקרא גדול, ונקרא איש.

יב. הגיע לזמן הזה, ולא הביא שתי שערות אף על פי שנראו בו סימני סריס הרי זה קטן, עד שיהיה בן עשרים שנה פחות שלושים יום; הגיע לזמן הזה, ולא הביא שתי שערות למטה, ולא הביא שתי שערות בזקן אם נראה בו אחד מסימני סריס הרי זה סריס, ודינו דין הגדול לכל דבר.

יג. ואם לא נראה בו סימן מסימני סריס, עדין קטן הוא, עד שיביא שתי שערות למטה במקום הראוי להן, או עד שיהיה בן חמש ושלושים שנה ויום אחד. הגיע לזמן הזה, ולא הביא הרי זה סריס, אף על פי שלא נראה בו אחד מסימני סריס.

יד. הגיע לשנת עשרים פחות שלושים יום, ולא הביא שתי שערות למטה, והביא שתי שערות בזקן אף על פי שנלד לו אחד מסימני סריס, אינו סריס אלא הרי הוא בקטנותו, עד שיולדו לו כל סימני סריס, או עד שיהיה בן חמש ושלושים שנה ויום אחד.

טו. ואלו הן סימני סריס כל שאין לו זקן, ושערו לקוי, ובשרו מחליק, ואין מימי רגליו מעלים רתיחה, וכשמטיל מים אינו עושה כיפה, ושכבת זרעו דקה, ואין מימי רגליו מחמיצין, ורוחץ בימות הגשמים ואין בשרו מעלה הבל, וקולו לקוי ואינו נכר בין איש לאשה.

טז. וסריס זה, הוא הנקרא סריס חמה בכל מקום; אבל הבן שחתכו או נתקו או מעכו גידו או ביציו, כמו שהגויים עושין הוא הנקרא סריס אדם; וכשיהיה בן שלוש עשרה שנה ויום אחד, נקרא גדול שאין זה מביא סימן, לעולם.

יז. בן שלוש עשרה שנה ויום אחד שלא הביא סימן למטה, ונראו בו כל הסימנים שלמעלה הרי זה ספק בין קטן לגדול; ואם לא נבדק מלמטה כיון שנראו בו סימני בגרות מלמעלה, הרי זה בחזקת גדול.

יח. שתי שערות האמורות בבן ובבת, ובכל מקום שעורן כדי לכף ראשן לעיקרן. ומשיצמחו ויהיו יכולות להנטל בפיו הזוג, עד שגיעו לכף ראשן לעיקרן דנין בהן להחמיר, בכל מקום: לפיכך בבן ובבת, נחשב אותם גדולים להחמיר, הואיל וצמחו כדי להנטל בפיו הזוג; ונחשב אותם קטנים להחמיר, הואיל ולא הגיעו לכף ראשן לעיקרן.

יט. שתי שערות אלו, צריכות שיהיו במקום הערוה; ובית הערוה כלו, מקום סימניו, בין למעלה בין למטה, בין על אברי הזרע עצמן. וצריכות להיות במקום אחד, ושיהיה בעיקרן גמות; ואפלו שתיהן בגמה אחת, הרי אלו סימן.

כ. נמצאו שתי גמות זו בצד זו, ואין בהן שער הרי אלו סימן: חזקה אין גמה בלא שער, ושערוה היו בהן ונשרו.

כא. הבת שהביאה שתי שערות בתוך שנת שתיים עשרה, והבן שהביא בתוך שלוש עשרה, שהן שוממה כמו שבארנו אף

על פי שהשערות במקומן עומדות אחר שלוש עשרה לזכר, ואחר שתיים עשרה לנקבה אינן סימן. במה דברים אמורים, בשנבדקו בתוך הזמן ונודע שהן שומה; אבל אם לא נבדקו אלא אחר זמן, ונמצאו שם שתי שערות הרי הן בחזקת סימנין, ואין אומרים שמה קדם זמן צמחו כדי שיהיו שומה.

כב. כשבדקין הבת, בין בתוך הזמן שהוא כל שנת שתיים עשרה, בין קדם זמן זה, בין לאחריו בודקין על פי נשים פשרות ונאמנות; ואפלו אשה אחת בודקת, ושומעין ממנה אם הביאה אם לא הביאה.

כג. כל השנים האמורות בבן ובבת, ובערכין ובכל מקום, אינן לא שני הלכנה, ולא שני החמה אלא שנים שלסדר העבור, שהן פשוטות ומעפרות, כמו שבית דין קובעין אותן, כמו שבארנו בהלכות קדוש החדש; ובאותן השנים, מונין לכל דברי הדת.

כד. אין סומכין על הנשים במנין השנים, ולא על הקרובים, אלא על פי שני עדים, כשרים להעיד. האב שאמר בני זה בן תשע שנים ויום אחד, בתי זו בת שלוש שנים ויום אחד נאמן לקרבן, אבל לא למכות ולא לענשים. בני זה בן שלוש עשרה שנה ויום אחד, בתי זו בת שתיים עשרה שנה ויום אחד נאמן לנדרים ולערכין ולחרמים ולהקדשות, אבל לא למכות ולא לענשים.

כה. מי שיש לו אברי זכרות, ואברי נקבות הוא הנקרא אנדרגינוס; והוא ספק אם זכר אם נקבה, ואין לו סימן שיודע בו, אם הוא זכר ודאי או נקבה ודאית, לעולם. ומי שאין לו לא זכרות ולא נקבות, אלא אטום הוא הנקרא טמטום; וגם הוא ספק. ואם נקדע הטמטום ונמצא זכר, הרי הוא כזכר ודאי; ואם נמצא נקבה, הרי הוא נקבה. וטמטום ואנדרגינוס שהיו בן שתיים עשרה שנה ויום אחד, הרי הן בחזקת גדולים; והם שנדבר בהן, בכל מקום.

כו. חרש וחרשת האמורים בכל מקום הן האלמים שאין שומעין, ואין מדברים; אבל מי שמדבר ואינו שומע, או שומע ואינו מדבר הרי הוא ככל אדם. ואיש ואשה שהן שלמים בדעתן, ואינן לא חרשים ולא שוטים נקראין פקח ופקחת.

כז. נמצאו כל השמות שבארנו ענינם בשני פרקים אלו, עשרים שמות; ואלו הן קדושין, ערוה, שגיה, אסורי לאוין, אסורי עשה, קטנה, נערה, בוגרת, אילונית, גדולה, סימן התחתון, סימן העליון, קטן, סריס חמה, סריס אדם, גדול, אנדרגינוס, טמטום, חרשים, פקחים.

כח. שים כל השמות האלו לעמתך תמיד, ואל ילוזו מעיניך כל עניניהם, כדי שלא נהיה צריכין לבאר ענין כל שם מהן, בכל מקום שנזכר אותו.

הלכות אישות פרק ג

א. כיצד האשה מתקדשת: אם בפסח הוא מקדש אין פחות מפרוטה פסח, או שווה פרוטה; ואמר לה, הרי את מקדשת לי, או הרי את מארסת לי, או הרי את לי לאשה בזה; ונותנו לה,

בפני עדים. והאיש, הוא שאומר דברים שמשמען שקנה אותה לו לאשה, והוא שיתן לה הכסף.

ב. נתנה היא ואמרה לו, הריני מקדשת לך, הרי אני לך לאשה, ובכל לשון הקנאה אינה מקדשת; וכן אם נתנה היא לו, ואמר הוא אינה מקדשת. נתן הוא, ואמרה היא הרי זו מקדשת בספק.

ג. ואם קדש בשטר כותב על הנזיר או על החרס או על העלה ועל כל דבר שירצה, הרי את מקדשת לי, או הרי את מארסת לי, וכל פיוצא בדברים אלו; ונותנו לה, בפני עדים. וצריך שיכתב אותו לשם האשה המתקדשת, כגט; ואינו כותבו, אלא מדעתה. כתבו שלא לשמה, או לשמה ושללא מדעתה אף על פי שנתנו לה מדעתה בפני עדים, אינה מקדשת.

ד. ואם קדש בביאה אומר לה, הרי את מקדשת לי, או הרי את מארסת לי, וכל פיוצא בזה, או הרי את לי לאשה, בבבילה זו; ומתיחד עמה, בפני עדים; ובועלה. והמקדש בביאה, דעתו על גמר ביאה; וכשיגמר ביאתו, תהיה מקדשת. ובין שבא עליה כדרכה, בין שבא עליה שלא כדרכה הרי זו מקדשת.

ה. הדברים שיאמר האיש כשיקדש, צריך שיהיה ענינם שהיא קונה אשה, לא שיהיה ענינם שהקנה עצמו לה. כיצד: הרי שאמר לה, או כתב בשטר שנתנו לה, הריני בעליך, הריני ארוסיך, הריני אישיך, וכל פיוצא בזה אין כאן קדושין, כלל.

ו. אמר לה או כתב לה, הרי את אשתי, או ארוסתי, או הרי את קנויה לי, או הרי את שלי, או הרי את ברשותי, או הרי את זקוקה לי, או הרי את לקוחתי, או הרי את חרופתי, וכל פיוצא בזה הרי זו מקדשת.

ז. אמר לה או כתב לה, הרי את מיחדת לי, הרי את מיעדת לי, הרי את עזרתי, הרי את נגדי, הרי את צלעתי, הרי את סגורתי, הרי את תחתי, הרי את אסורתי, הרי את תפוסתי הרי זו מקדשת בספק; והוא, שיהיה מדבר עמה תחלה על עסקי קדושין; אבל אם אינו מדבר עמה תחלה על עסקי קדושין, אין חוששין למלות אלו.

ח. ויש לאיש לקדש את האשה, בכל לשון שהיא מפרת בו, ויהיה משמע הדברים באותה הלשון, שקניה כמו שבארנו.

ט. היה מדבר עם האשה על עסקי הקדושין ורצת, ועמד וקדש, ולא פרש ולא אמר לה כלום, אלא נתן בידה או בעל הואיל והן עסקין בענין, דיו ואינו צריך לפרש. וכן עדי הקדושין והגרושין, אינו צריך לומר להם אתם עדי, אלא כיון שקדש בפניהם או גרש, הרי זו מקדשת ומגרשת.

י. האומר לאשה, התקדשי לחציי, הרי זו מקדשת הא למה זה דומה, לאומר לה תהיי אשתי את ואחרת, שנמצא שאין ליה אלא חצי איש. אבל אם אמר לה, חציין מקדש לי אינה מקדשת, שאין אשה אחת ראויה לשנים; וכן האומר, הרי את מקדשת לי ולזה, אינה מקדשת.

יא. אמר לה, הרי חציין מקדש לי בפרוטה וחציין מקדש לי בפרוטה, או שאמר לה, הרי חציין מקדש לי בחצי פרוטה וחציין האחר בחצי פרוטה הרי זו מקדשת.

יב. אָמַר לָהּ, חֲצִיִּיךְ מִקֹּדֶשׁ לִי בַּפְּרוּטָה הַיּוֹם וְחֲצִיִּיךְ בַּפְּרוּטָה לְמָחָר, שְׁנֵי חֲצִיִּיךְ בַּפְּרוּטָה, שְׁתֵּי בְנוֹתֶיךָ לִי בַּפְּרוּטָה, אוֹ שְׁתֵּי בְנוֹתֶיךָ לְשְׁנֵי בָנֵי בַּפְּרוּטָה, בְּתָךְ מִקֹּדֶשֶׁת לִי וּפְרִתְךָ מִכֹּוֹרָה לִי בַּפְּרוּטָה, אוֹ בְּתָךְ וְקִרְקַעְךָ לִי בַּפְּרוּטָה בְּכָל אֵלּוּ מִקֹּדֶשֶׁת בְּסָפֶק.

יג. הָאֵב מִקֹּדֶשׁ אֶת בֶּתּוֹ שְׁלֹא לְדַעְתָּהּ, כָּל זְמַן שֶׁהִיא קִטְנָה; וְכִשְׁהִיא נַעֲרָה, רְשׁוּתָהּ בִּידּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "אֶת-בְּתִי, נָתַתִּי לְאִישׁ הַזֶּה" (דְּבָרִים כב, טז). וְקִדּוּשֶׁיהָ, לְאָבִיהָ; וְכֵן הוּא זָכָאִי בְּמַצִּיאָתָהּ, וּבְמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ, וּבִכְתֻּבָּתָהּ. וְאִם נִתְגַּרְשָׁה אוֹ נִתְאַלְמְנָה מִן הָאֲרוּסִין, הוּא זָכָאִי בְּכָל, עַד שֶׁתִּבְגֵּר.

יד. לְפִיכָךְ מִקְבֵּל הָאֵב קִדּוּשֵׁי בֶתּוֹ, מִיּוֹם שֶׁתּוֹלֵד עַד שֶׁתִּבְגֵּר; וְאִפְּלוּ הֵיטֵה חֲרָשֶׁת אוֹ שׁוּטָה, וְקִדְּשָׁהּ הָאֵב הָרִי הִיא אִשֶּׁת אִישׁ גְּמוּרָה.

טו. וְאִם הֵיטֵה בֶּת שְׁלוֹשׁ שָׁנִים וַיּוֹם אֶחָד, מִתְקַדְּשֶׁת בְּבִיָּאָה מְדַעַת אָבִיהָ; פָּחוֹת מִפָּאן אִם קִדְּשָׁהּ אָבִיהָ בְּבִיָּאָה, אֵינָה מִקֹּדֶשֶׁת.

טז. בְּגֵרָה הַבֶּת, אֵין לְאָבִיהָ בָּהּ רְשׁוּת; וְהָרִי הִיא כְּשֶׁאֵר כָּל הַנָּשִׁים, שְׁאֵין מִתְקַדְּשֶׁת אֲלֵא לְדַעְתָּהּ. וְכֵן אִם הִשְׁיָאָהּ אָבִיהָ וְנִתְאַלְמְנָה אוֹ נִתְגַּרְשָׁה בְּחַיֵּי אָבִיהָ הָרִי הִיא בְּרְשׁוּת עֲצָמָהּ, וְאִף עַל פִּי שְׁעָדִין הִיא קִטְנָה: כִּיּוֹן שֶׁנִּשְׁאֲתָה, אֵין לְאָבִיהָ בָּהּ רְשׁוּת.

יז. נִתְקַדְּשָׁה קֹדֶם שֶׁתִּבְגֵּר, שְׁלֹא לְדַעַת אָבִיהָ אֵינָה מִקֹּדֶשֶׁת, אִפְּלוּ נִתְרַצָּה הָאֵב אַחֵר שֶׁנִּתְקַדְּשָׁה; וְאִפְּלוּ נִתְאַלְמְנָה אוֹ נִתְגַּרְשָׁה מֵאוֹתָן הַקִּדּוּשִׁין, אֵינָה אֲסוּרָה עַל הַכּוֹהֵן. וּבֵין הִיא, וּבֵין אָבִיהָ יְכוּלִין לַעֲכֹב: בֵּין שֶׁנִּתְקַדְּשָׁה בְּפָנָיו, בֵּין שֶׁנִּתְקַדְּשָׁה שְׁלֹא בְּפָנָיו אֵינָה מִקֹּדֶשֶׁת.

יח. הֵיטֵה הַבֶּת סָפֶק בּוֹגֶרֶת בֵּין שֶׁקִּדְּשָׁהּ אָבִיהָ שְׁלֹא לְדַעְתָּהּ, בֵּין שֶׁקִּדְּשָׁהּ הִיא עֲצָמָהּ שְׁלֹא לְדַעַת אָבִיהָ הָרִי זֶה מִקֹּדֶשֶׁת בְּסָפֶק; לְפִיכָךְ צְרִיכָה גֵט, מִסָּפֶק.

יט. יֵשׁ לְאִישׁ לַעֲשׂוֹת שְׁלִיחַ לְקֹדֶשׁ לוֹ אִשָּׁה, בֵּין אִשָּׁה פְּלוֹנִית, בֵּין אִשָּׁה מִשְׁאֵר הַנָּשִׁים; וְכֵן הָאִשָּׁה הַגְּדוּלָּה עוֹשָׂה שְׁלִיחַ לְקַבֵּל קִדּוּשֶׁיהָ, בֵּין מֵאִישׁ פְּלוֹנִי, בֵּין מֵאִישׁ מִשְׁאֵר הָאֲנָשִׁים. וְכֵן הָאֵב עוֹשָׂה שְׁלִיחַ לְקַבֵּל קִדּוּשֵׁי בֶתּוֹ, כִּשְׁהִיא בְּרְשׁוּתוֹ; וְאוֹמֵר אָדָם לְבֶתּוֹ הַקִּטְנָה, צָאִי וְקַבְּלִי קִדּוּשֶׁיךָ.

כ. כָּל הָעוֹשָׂה שְׁלִיחַ לְקַבֵּל הַקִּדּוּשִׁין, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹתוֹ בְּפָנָיו שְׁנֵי עֲדִים. אֲבָל הָאִישׁ שֶׁעָשָׂה שְׁלִיחַ לְקֹדֶשׁ לוֹ אִשָּׁה, אֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹתוֹ בְּעֲדִים, שְׁאֵין מָקוֹם לְעֲדִים בְּשְׁלִיחוֹת הָאִישׁ, אֲלֵא לְהוֹדִיעַ אֶמֶתַת הַדָּבָר; לְפִיכָךְ אִם הוֹדּוּ הַשְּׁלִיחַ וְהַמְּשַׁלַּח, אֵינָן צְרִיכִין עֲדִים, כִּמּוֹ שְׁלִיחַ הַגֵּט, וְכִמּוֹ שְׁלִיחַ שֶׁהִרְשָׁהוּ לְהַפְרִישׁ לוֹ תְּרוּמָה וְכִיּוּצָא בָּהֶן בְּכָל, שְׁלוּחוֹ שֶׁלֹּא אָדָם כָּמוֹתוֹ, וְאֵינוֹ צָרִיךְ עֲדִים.

כא. הַשְּׁלִיחַ, נַעֲשֶׂה עַד; לְפִיכָךְ אִם עָשָׂה שְׁנַיִם שְׁלוּחִין לְקֹדֶשׁ לוֹ אִשָּׁה, וְהִלְכוּ וְקִדְּשׁוּ אוֹתָהּ הֵן הֵן שְׁלוּחָיו, וְהֵן הֵן עֲדֵי הַקִּדּוּשִׁין, וְאֵינָן צְרִיכִין לְקֹדֶשֶׁת לוֹ, בְּפָנָיו שְׁנַיִם אַחֲרִים.

כב. הַכָּל כְּשֶׁרִין לְשְׁלִיחוֹת: חוּץ מִחֲרַשׁ שׁוּטָה וְקִטָּן, לְפִי שְׁאֵינָן בָּנֵי דַעַת; וְהַגּוֹי, לְפִי שְׁאֵינָן בֶּן בְּרִית, וְנֶאֱמַר "כֵּן תִּרְיָמוּ גַם-אִתָּם" (בְּמִדְבָר יח, כח), לְרַבּוֹת הַשְּׁלִיחַ וּמָה אִתָּם בָּנֵי בְּרִית אִף שְׁלוּחֲכֶם בֶּן בְּרִית, לְהוֹצִיא אֶת הַגּוֹי. אֲבָל הָעֶבֶד אִף עַל פִּי

שהוא נעשה שליח לדבר שבממון הרי הוא פסול בשליחות הקדושין והגטין, לפי שאינו בתורת גטין וקדושין.

בג. שליח האיש שקדש אומר לה, הרי את מקדשת לפלוני בכסף זה, או בשטר זה. ואם שליח האשה הוא שמקבל הקדושין אומר לו, הרי פלונית ששלחה אותך מקדשת לי; והוא אומר לו, קדשתיה לך, או ארסתיה לך, או נתתיה לך לאשה, וכל פיוצא בזה.

כד. וכן המקדש על ידי האב אומר לו, הרי בתך פלונית מקדשת לי; והוא אומר לו, קדשתיה לך. ואם אמר האב או השליח, הין דיו; ואם היו עסקין בענין, ונתן לאב או לשליח, ולא פרש ולא אמר דבר דיו. ואם קדש בשטר אינו כותבו אלא מדעת האב, או מדעת השליח. וכן בכל הדברים כלן שלקדושין, פדין האיש עם האשה, כך דין שליח עם שליח, או עם האב.

כה. מצוה שיקדש אדם אשתו בעצמו, יותר מעל ידי שלוחו; וכן מצוה על האשה שתקדש עצמה בידה, יותר מעל ידי שליח. ואף על פי שיש רשות לאב לקדש בתו כשהיא קטנה וכשהיא נערה, לכל מי שירצה אין ראוי לעשות כן; אלא מצות חכמים שלא יקדש אדם את בתו כשהיא קטנה, עד שתגדיל ותאמר בפלוני אני רוצה.

כו. וכן האיש, אין ראוי לו שיקדש קטנה; ולא יקדש אשה עד שיראנה, ותהיה כשרה בעיניו שפא לא תמצא חן בעיניו, ונמצא מגרשה, או שוכב עמה, והוא שונאה.

כז. המקדש בביאה, הרי אלו קדושי תורה. וכן בשטר, מתקדשת בו מן התורה; כשם שגומר ומגרש, שנאמר "וכתב לה ספר כריתת" (דברים כד, א; דברים כד, ג) כך גומר ומכניס. וכן הכסף, מן התורה; ופרושו מדברי סופרים, שנאמר "כי-יקח איש, אשה" (דברים כב, יג; דברים כד, א), ואמרו חכמים לקוחים יהיו בכסף, שנאמר "נתתי כסף השדה, קח ממני" (בראשית כג, יג).

כח. אף על פי שעיקר הדברים כן הוא, נהגו כל ישראל לקדש בכסף, או בשווה כסף; וכן אם רצה לקדש בשטר, מקדש. אבל אין מקדשין בביאה, לכתחלה; והמקדש בביאה, מכין אותו מכת מרדות, כדי שלא יהיו ישראל פרוצים בדבר זה, אף על פי שקדושיו קדושין גמורין.

כט. וכן המקדש בלא שדוך, או המקדש בשוק אף על פי שקדושיו קדושין גמורין, מכין אותו מכת מרדות, כדי שלא יהא דבר זה הרגל לזנות, וידמה לקדשה שהיתה קדם מתן תורה.

ל. כל המקדש אשה בין על ידי עצמו, בין על ידי שליח צריך לברך קדם הקדושין, הוא או שלוחו, ואחר כך מקדש, בדרך שמברכין קדם כל המצוות. ואם קדש ולא ברך לא יברך אחר הקדושין, שזו ברכה לבטלה: מה שנעשה, כבר נעשה.

לא. פיצד מברך: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצוותיו, והבדילנו מן העריות, ואסר לנו את הארוסות, והתיר לנו את הנשואות על ידי חפה וקדושין; ברוך אתה ה', מקדש ישראל.

לב. זו היא ברכת ארוסין. ונהגו העם, להסדיר ברכה זו על

כּוּס שְׁלִיזִין, או שְׁלֹשְׁכֶר: אִם יֵשׁ שָׁם יַיִן, מְבָרֵךְ עַל הַיַּיִן תְּחִלָּה, וְאַחֵר כֶּךָּ מְבָרֵךְ בְּרֶכֶת אֲרוּסִין, וְאַחֵר כֶּךָּ מְקַדֵּשׁ; וְאִם אֵין שָׁם לֹא יַיִן וְלֹא שְׁכָר, מְבָרֵךְ אוֹתָהּ בְּפָנֶי עֲצָמָהּ.

הַלְבוֹת אִישׁוֹת פֶּרֶק ד

א. אֵין הָאִשָּׁה מִתְקַדֶּשֶׁת, אֲלֵא לְרִצּוֹנָהּ, וְהַמְקַדֵּשׁ אִשָּׁה בְּעַל כְּרָחָהּ, אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת; אֲבָל הָאִישׁ שְׂאֲנִסוּהוּ עַד שְׁקַדֵּשׁ בְּעַל כְּרָחוּ, הֵרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת. וְיֵשׁ לָאִישׁ לְקַדֵּשׁ נָשִׁים רַבּוֹת, כְּאַחַת וְהוּא שְׂיִהְיָה בִּכְסֶּף אִם קֵדֵשׁ בִּכְסֶּף, פְּרוּטָה לְכָל אַחַת וְאַחַת; וְיֵשׁ לְאַחַת מֵהֶן אוֹ לְאַחֵר, לְקַבֵּל הַקְדּוּשִׁין עַל יְדֵי כָּלן מִדַּעְתָּן.

ב. הַמְקַדֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה, וְנָתַן קְדוּשִׁיהָ מִדַּעְתָּהּ בְּיַד חֲבֵרְתָּהּ, וְאָמַר לְחֲבֵרְתָּהּ כְּשֶׁנָּתַן הַקְדּוּשִׁין בְּיָדָהּ, וְאֵת נָמִי, אוֹ וְכֵן גַּם אֶת, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הֵרִי שְׂתִיּהֵן מְקַדְּשׁוֹת. אֲבָל אִם נָתַן בְּיָדָהּ, וְאָמַר לָהּ וְאֵת הֵרִי זֶה שְׁקַבְּלָהּ הַקְדּוּשִׁין, סָפֵק מְקַדֶּשֶׁת: שְׁמָא לֹא נִתְּכּוֹן אֲלֵא לְרֹאוֹת מַה בְּלִבָּהּ, וְכֹאֲלוֹ אָמַר לָהּ וְאֵת מַה תֹּאמְרִי בְּדָבָר זֶה; וּלְפִיכֶךָ קִבְּלָהּ הִיא הַקְדּוּשִׁין, שְׁהֵרִי זֶה עֲדִין שׂוֹאֲלָהּ לְרֹאוֹת מַה בְּלִבָּהּ וּמִפְּנֵי זֶה, הִיא סָפֵק מְקַדֶּשֶׁת.

ג. הַתְקַדְּשִׁי לִי בְּדִינָר זֶה, וְנִטְּלָתוֹ וְזִרְקָתוֹ לְפָנָיו אוֹ לַיָּם אוֹ לָאוֹר אוֹ לְדָבָר הָאֵבֶד אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת. אָמְרָה לוֹ, תִּנְהוּ לְאַבָּא, אוֹ לְאַבִּיךָ, אוֹ לָאִישׁ פְּלוֹנִי, וְנָתַן אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת; וְאִם אָמְרָה לוֹ, תִּנְהוּ לוֹ שְׁיִקְבְּלֵנוּ לִי, וְנָתַן הֵרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת. אָמְרָה לוֹ, הִנִּיחָהּ עַל הַסֵּלַע אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת; וְאִם הִיָּה סֵלַע שְׁלֵהּ, מְקַדֶּשֶׁת. הִיָּה הַסֵּלַע שְׁלֹשְׁנֵיהֶם, הֵרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת בְּסָפֵק.

ד. אָמַר לָהּ, הַתְקַדְּשִׁי לִי בְּכֶפֶר זֶה, אָמְרָה לוֹ, תִּנְהוּ לַעֲנִי אֲפֹלוֹ הִיָּה עָנִי הַסָּמוּךְ עָלֶיהָ, אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת. תִּנְהוּ לְכָלֵב, אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת; וְאִם הִיָּה כָּלֵב שְׁלֵהּ, מְקַדֶּשֶׁת; הִיָּה רֶץ אַחֲרֶיהָ לְנִשְׁכָּהּ, וְאָמְרָה לוֹ, תִּנְהוּ לְכָלֵב זֶה הֵרִי זֶה סָפֵק מְקַדֶּשֶׁת.

ה. הִיָּה מוֹכֵר פְּרוֹת אוֹ כָּלִים וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן, בָּאת אִשָּׁה וְעַמְדָה וְאָמְרָה לוֹ תֵּן לִי מַעֲט מֵאֲלוֹ, וְאָמַר לָהּ אִם אֶתֵּן לֶיךָ, תִּהְיֶי מְקַדֶּשֶׁת לִי אִם אִם אָמְרָה הֵינן וְנָתַן לָהּ, הֵרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת; אֲבָל אִם אָמְרָה לוֹ, תֵּן לִי מֵהֶן, אוֹ הַשֵּׁלֶךְ לִי, אוֹ דְּבָרִים שְׁעֲנִינָם לֹא תִשְׁחַק עִמִּי בְּדְבָרִים אֵלּוֹ אֲלֵא תֵּן בְּלִבְּךָ, וְנָתַן אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת.

ו. וְכֵן אִם הִיָּה שׂוֹתָה בַּיַּיִן, וְאָמְרָה לוֹ תֵּן לִי כּוּס אֶחָד, וְאָמַר לָהּ אִם אֶתֵּן לֶיךָ, הֵרִי אֶת מְקַדֶּשֶׁת לִי בּוֹ, וְאָמְרָה לוֹ הַשְׁקֵנִי הַשְּׁקוֹת, אוֹ תֵּן, הַשְּׁקָה, הַשֵּׁלֶךְ אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת, שְׂאִין הַדְּבָרִים מֵרְאִין אֲלֵא הַשְּׁקֵנִי בְּלִבְּךָ וְלֹא תִשְׁחַק עִמִּי בְּדָבָר אַחֵר.

ז. הַמְקַדֵּשׁ בְּעַד אֶחָד אֵין חוֹשְׁשִׁין לְקְדוּשָׁיו, וְאֵף עַל פִּי שְׂשֻׁנֵּיהֶם מוֹדִין; קַל וְחֹמֶר, לְמַקְדֵּשׁ בְּלֹא עֲדִים. הַמְקַדֵּשׁ בְּפִסּוּלֵי עֲדוֹת שְׁלִתּוּרָה, אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת. בְּפִסּוּלֵי עֲדוֹת שְׁלִדְבָרֵי סוּפְרִים, אוֹ בְּעֲדִים שֶׁהֵן סָפֵק פִּסּוּלֵי תוֹרָה אִם רָצָה לְכַנֵּס, חוּזֵר וּמְקַדֵּשׁ בְּפִשְׁרִים; וְאִם לֹא רָצָה לְכַנֵּס, צְרִיכָה מִמֶּנּוּ גִט מִדְּבָרֵי סוּפְרִים. וְאֲפֹלוֹ כְּפָרָה הָאִשָּׁה וְהַכַּחֲשִׁיָּה אֶת הָעֲדִים, וְאָמְרָה לֹא קִדְּשִׁנִּי כּוֹפִין אוֹתָהּ לְקַח הָגֵט. וְכֵן דִּין כָּל קְדוּשֵׁי סָפֵק אִם רָצָה לְכַנֵּס, חוּזֵר וּמְקַדֵּשׁ וְדַאי; וְאִם לֹא רָצָה, צְרִיכָה מִמֶּנּוּ גִט מִסָּפֵק.

ח. קָטַן שְׁקֵדֶשׁ, אֵין קְדוּשִׁיוֹ קְדוּשִׁין. אָבֵל גְּדוֹל שְׁקֵדֶשׁ אֵת הַקְטָנָה הִיתוּמָה, אוֹ קְטָנָה שִׁינָאָה מִרְשׁוֹת אָב אִם הִיתָה פְּחוּתָה מִבֵּת שֵׁשׁ, אָף עַל פִּי שְׁהִיא נְבוֹנָת לַחֵשׁ בִּיּוֹתֵר וּמִכֶּרֶת וּמִבְחָנָת, אֵין כָּאן שֵׁם קְדוּשִׁין, וְאִינָה צְרִיכָה לְמָאן; וְאִם הִיתָה מִבֵּת עֶשֶׂר וּמַעְלָה, אָף עַל פִּי שְׁהִיא סְכָלָה בִּיּוֹתֵר, הוֹאִיל וְנִתְקַדְּשָׁה לְדַעְתָּהּ, הָרִי זֶה מְקַדְּשֵׁת לְמָאן.

ז. הִיתָה מִבֵּת שֵׁשׁ עַד סוֹף עֶשֶׂר, בּוֹדְקִין אֵת יְפֵי דַעְתָּהּ אִם מִבְחָנָת וּמִכֶּרֶת עֲסָקִי הַנְּשׁוּאִין וְהַקְדוּשִׁין, צְרִיכָה לְמָאן; וְאִם לֹא, אִינָה מִתְקַדְּשֵׁת לְמָאן וְאִינָה צְרִיכָה לְמָאן.

י. פִּיצַד מִתְקַדְּשֵׁת לְמָאן: שְׂאֵם נִתְקַדְּשָׁה, וְלֹא רָצָת לִישֵׁב עִם בַּעֲלָהּ צְרִיכָה לְמָאן בְּפָנֶי שְׁנַיִם, וְלֹאמַר אִינִי רוֹצֶה בְּפָלוּנִי בַּעֲלִי, וְיוֹצֵאָה בְּלֹא גֹט, כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר בְּהִלְכוֹת גְּרוּשִׁין; וְזֶה הִיא הַנִּקְרָאת מִמָּאָנָת. וְלָמָּה יוֹצֵאָה בְּלֹא גֹט, מִפְּנֵי שְׂאִין קְדוּשִׁיָּהּ קְדוּשִׁין מִן הַתּוֹרָה; אֲלֹא קְדוּשִׁי קְטָנָה זֶה מְדַבְּרֵי סוֹפְרִים, וְהֵן תְּלוּיִין: שְׂאֵם יֹשְׁבָה עִם בַּעֲלָהּ עַד שֶׁגִּדְּלָה גָּמְרוּ קְדוּשִׁיָּהּ, וְנִעֲשֶׂת אִשָּׁת אִישׁ גָּמוּרָה, וְאִינוּ צְרִיךְ לַחֲזֹר וּלְקַדְּשָׁה אַחֵר שֶׁגִּדְּלָה; וְאִם לֹא רָצָת לִישֵׁב צְרִיכָה לְמָאן, וְתֵצֵא בְּלֹא גֹט.

יא. חֲרַשׁ שֶׁנִּשְׂא פְקָחָת, וְכֵן חֲרַשִּׁת שֶׁנִּשְׂאָת לְפָקַח אֵין קְדוּשִׁיָּהּ גָּמוּרִין מִן הַתּוֹרָה, אֲלֹא מְדַבְּרֵי סוֹפְרִים; לְפִיכָךְ אִם בָּא פָקַח וְקִדַּשׁ אִשָּׁת חֲרַשׁ הַפְקָחָת הָרִי זֶה מְקַדְּשֵׁת לְשְׁנֵי קְדוּשִׁין גָּמוּרִין, וְנוֹתֵן גֹּט, וְהִיא מִתְּרַת לְבַעֲלָהּ הַחֲרַשׁ. אָבֵל הַשּׁוֹטָה שְׁקֵדֶשׁ פְּקָחָת, אוֹ פָקַח שְׁקֵדֶשׁ שּׁוֹטָה אֵין כָּאן קְדוּשִׁין כָּלֵל, לֹא מְדַבְּרֵי תּוֹרָה וְלֹא מְדַבְּרֵי סוֹפְרִים.

יב. סָרִיס שְׁקֵדֶשׁ, בֵּין סָרִיס חֲמָה בֵּין סָרִיס אָדָם, וְכֵן אֵילוּנִית שֶׁנִּתְקַדְּשָׁה הָרִי אֵלּוּ קְדוּשִׁין גָּמוּרִין. טַמְטוּם וְאַנְדְּרִגִּינוּס שְׁקֵדְשׁוּ אִשָּׁה, אוֹ שְׁקֵדְשׁוּן אִישׁ הָרִי אֵלּוּ קְדוּשִׁי סֶפֶק, וְצְרִיכִין גֹּט מִסֶּפֶק.

יג. הַמְקַדֵּשׁ אַחַת מִן הָעֲרִיּוֹת, לֹא עָשָׂה כְּלוּם שְׂאִין קְדוּשִׁין תּוֹפְסִין בְּעֶרְוָה, חוּץ מִן הַנֶּדֶה: שֶׁהַמְקַדֵּשׁ אֵת הַנֶּדֶה, הָרִי זֶה מְקַדְּשֵׁת קְדוּשִׁין גָּמוּרִין; וְאֵין רְאוּי לַעֲשׂוֹת כֵּן.

יד. אִשָּׁת אִישׁ שֶׁפָּשְׁטָה יָדָהּ וְקִבְּלָה קְדוּשִׁין מֵאַחֵר בְּפָנֶי בַּעֲלָהּ, הָרִי זֶה מְקַדְּשֵׁת לְשְׁנֵי, שֶׁהָאִשָּׁה שֹׂאמְרָה לְבַעֲלָהּ בְּפָנֶי גְּרִשְׁתָּנִי, נֶאֱמָנָת: חֲזָקָה, אִינָה מַעֲזָה פָּנֶיהָ בְּפָנֶי בַּעֲלָהּ. אָבֵל אִם קִדְּשָׁה אַחֵר שְׂלֹא בְּפָנֶי בַּעֲלָהּ, אֵין קְדוּשִׁין תּוֹפְסִין בָּהּ, עַד שֶׁתְּבִיא רְאִיָּה שֶׁנִּתְגַּרְּשָׁה, קֹדֶם שֶׁתְּקַבֵּל הַקְדוּשִׁין: כָּל שְׂלֹא בְּפָנֶי, מַעֲזָה.

טו. הַמְקַדֵּשׁ אַחַת מִן הַשְּׁנִיּוֹת, אוֹ מְאֻסְרֵי לְאוּין, אוֹ מְאֻסְרֵי עֲשָׂה, וְכֵן הֵיכָם שְׁקֵדֶשׁ צֶרֶת עֶרְוָה הָרִי זֶה מְקַדְּשֵׁת קְדוּשִׁין גָּמוּרִין: חוּץ מִיְבָמָה שֶׁנִּתְקַדְּשָׁה לְזֹר, שֶׁהִיא מְקַדְּשֵׁת בְּסֶפֶק נִסְתַּפֵּק לַחֲכָמִים אִם הַקְדוּשִׁין תּוֹפְסִין בִּיְבָמָה, כִּשְׂאָר חִיבֵי לְאוּין, אוֹ אֵין קְדוּשִׁין תּוֹפְסִין בָּהּ, כְּעֶרְוָה. וְאָף עַל פִּי שֹׂאסוּר לֹא לְכַנֵּס אַחַת מִכָּל אֵלּוּ, הָרִי זֶה מְגַרֵּשׁ בְּגֹט.

טז. הַמְקַדֵּשׁ גּוֹיָה אוֹ שִׁפְחָה אֵינָן קְדוּשִׁין, אֲלֹא הָרִי הִיא אַחֵר קְדוּשִׁין כְּמָה שֶׁהִיתָה קֹדֶם הַקְדוּשִׁין; וְכֵן גּוֹי וְעַבֵּד שְׁקֵדְשׁוּ בֵּת יִשְׂרָאֵל, אֵין קְדוּשִׁיָּהּ קְדוּשִׁין. יִשְׂרָאֵל מִשְׁמַד שְׁקֵדֶשׁ בֵּת

ישראל אף על פי שהוא עובד עבודה זרה בְּרָצוֹנוֹ הָרִי אֵלֹו
קְדוֹשִׁין גְּמוּרִין, וְצָרִיכָה מִמֶּנּוּ גִט.

יז. הַמִּקְדָּשׁ אִשָּׁה שְׁחָצִיָּה שְׁפָחָה, וְחָצִיָּה בֵּת חוֹרִין אֵינָה
מִקְדָּשֶׁת קְדוֹשִׁין גְּמוּרִין, עַד שֶׁתִּשְׁתַּחֲרַר; וְכִיּוֹן שֶׁנִּשְׁתַּחֲרַרָה,
גָּמְרוּ קְדוֹשִׁיָּה בְּקְדוֹשֵׁי קִטְנָה שְׁגָדְלָה, וְאִינוּ צָרִיךְ לְקַדְּשָׁה
קְדוֹשִׁין אֲחֵרִים. בָּא אַחֵר וְקַדְּשָׁה אַחֵר שֶׁנִּשְׁתַּחֲרַרָה, הָרִי זֶה
סֵפֶק קְדוֹשִׁין לְשִׁנְיָהֶם. וְאִיזֹו הִיא שְׁפָחָה חְרוּפָה הָאֻמּוּרָה
בְּתוּרָה, זֶה מִי שְׁחָצִיָּה שְׁפָחָה וְחָצִיָּה בֵּת חוֹרִין שֶׁקַּדְּשָׁה עֶבֶד
עֲבָרִי; וּמִי שְׁחָצִיו עֶבֶד וְחָצִיו בֶּן חוֹרִין שֶׁקַּדְּשׁ בֵּת חוֹרִין, הָרִי
זֶה סֵפֶק קְדוֹשִׁין.

יח. שְׂכוֹר שֶׁקַּדְּשׁ קְדוֹשִׁיו קְדוֹשִׁין, וְאֵף עַל פִּי שֶׁנִּשְׁתַּכַּר הִרְבֵּה.
וְאִם הִגִּיעַ לְשִׁכְרוֹתוֹ שֶׁלֹּאֵט, אֵין קְדוֹשִׁיו קְדוֹשִׁין; וּמִתִּישְׁבִּין
בְּדָבָר זֶה.

יט. הַמִּקְדָּשׁ בְּפָחוֹת מִפְּרוּטָה, אֵינָה מִקְדָּשֶׁת. קַדְּשָׁה בְּאֶכָל אוֹ
בְּכָלִי וְכִיּוּצָא בּוֹ שְׁשׁוּוֹה פָּחוֹת מִפְּרוּטָה הָרִי זֶה מִקְדָּשֶׁת בְּסֵפֶק,
וְצָרִיכָה גִט מִסֵּפֶק: שְׁמָא דָּבָר זֶה שׁוּוֹה פְּרוּטָה בְּמָקוֹם אַחֵר.
הֵא לְמַדְתָּ, שֶׁכָּל הַמִּקְדָּשׁ בְּשׁוּוֹה כֶּסֶף אִם הִיָּה שׁוּוֹה פְּרוּטָה
בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה, הָרִי אֵלֹו קְדוֹשִׁי וְדָאִי; וְאִם אֵינוּ שׁוּוֹה פְּרוּטָה,
הָרִי אֵלֹו קְדוֹשִׁי סֵפֶק.

כ. יֵרָאֶה לִּי, שְׂאֵם קֹדֶשׁ בְּתַבְשִׁיל אוֹ בִּירְק שְׂאִינוּ מִתְקִים,
וְכִיּוּצָא בָּהֶם אִם לֹא הָיוּ שׁוּוֹה פְּרוּטָה בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם, אֵינָה
מִקְדָּשֶׁת כָּלָל: שֶׁהָרִי דָּבָר זֶה אֵינוּ מִגִּיעַ לְמָקוֹם אַחֵר עַד שִׁיִּפְסֹד
וְיֵאבֹד, וְלֹא יִהְיֶה שׁוּוֹה כָּלֹום. וְדָבָר שֶׁלֹּטֵעַם הוּא זֶה, וְרָאוּי
לְסַמֵּךְ עָלָיו.

כא. הַמִּקְדָּשׁ אִשָּׁה בְּפָחוֹת מִפְּרוּטָה, אוֹ שֶׁקַּדְּשׁ שְׁתֵּי נָשִׁים
בְּפְרוּטָה אֵף עַל פִּי שֶׁשָּׁלַח סְבֻלוֹנוֹת אַחֵר מִכָּאן, אֵינָה מִקְדָּשֶׁת;
וְכֵן קֵטֵן שֶׁקַּדְּשׁ אֵף עַל פִּי שֶׁשָּׁלַח סְבֻלוֹנוֹת אַחֵר שֶׁהִגְדִּיל, אֵינָה
מִקְדָּשֶׁת: שֶׁמִּחֲמַת קְדוֹשִׁין הָרָאשׁוֹנִים שֶׁלָּחַן, שֶׁהָיוּ קְדוֹשִׁין
פְּסוּלִין.

כב. הַמִּקְדָּשׁ אֶת הָאִשָּׁה בְּכֶסֶף אוֹ בְּשֶׁטֶר, אֵינוּ צָרִיךְ שִׁיתֵּן
הַקְדוֹשִׁין לְתוֹף יָדָה; אֲלֹא כִּיּוֹן שֶׁרָצַת לְזָרֵק לָהּ קְדוֹשִׁיָּה, וְזָרֵקָן
בֵּין לְתוֹף יָדָה, בֵּין לְתוֹף חִיקָה, אוֹ לְתוֹף חֲצָרָה, אוֹ לְתוֹף שְׂדֵה
שְׁלָה הָרִי זֶה מִקְדָּשֶׁת: הִיתָה עוֹמֶדֶת בְּרִשׁוֹת הַבַּעַל צָרִיךְ שִׁיתֵּן
לְתוֹף יָדָה, אוֹ לְתוֹף חִיקָה.

כג. הִיתָה עוֹמֶדֶת בְּרִשׁוֹת שֶׁהִיא שְׁלִשְׁנֵיהֶן, וְזָרֵק לָהּ קְדוֹשִׁיָּה
מִדַּעֲתָהּ, וְלֹא הִגִּיעוּ לְיָדָה אוֹ לְחִיקָה הָרִי זֶה מִקְדָּשֶׁת קְדוֹשִׁי
סֵפֶק; וְאִפְלוּ אָמְרָה לוֹ, הִנֵּחַ קְדוֹשִׁי עַל מָקוֹם זֶה, וְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם
שֶׁלִּשְׁנֵיהֶם הָרִי אֵלֹו קְדוֹשִׁי סֵפֶק.

כד. הָיוּ עוֹמְדִים בְּרִשׁוֹת הִרְבִּים, אוֹ בְּרִשׁוֹת שְׂאִינָה שֶׁלִּשְׁנֵיהֶם,
וְזָרֵק לָהּ קְדוֹשִׁיָּה קְרוֹב לוֹ, אֵינָה מִקְדָּשֶׁת; קְרוֹב לָהּ, הָרִי זֶה
מִקְדָּשֶׁת. מִחֲצָה לְמִחֲצָה, אוֹ שֶׁהָיוּ סֵפֶק קְרוֹב לָהּ סֵפֶק קְרוֹב
לוֹ, וְאִבְדּוּ קֹדֶם שִׁיִּגִּיעוּ לְיָדָה הָרִי זֶה מִקְדָּשֶׁת בְּסֵפֶק.

כה. כִּיצַד הוּא קְרוֹב לָהּ, וְקְרוֹב לוֹ: כָּל שֶׁהוּא יָכוֹל לְשַׁמֵּר
אוֹתָן, וְהִיא אֵינָה יְכוּלָה זֶה הוּא קְרוֹב לוֹ; הִיא יְכוּלָה לְשַׁמֵּר,
וְהוּא אֵינוּ יָכוֹל לְשַׁמֵּר זֶה הוּא קְרוֹב לָהּ. שְׁנֵיהֶן יְכוּלִין לְשַׁמֵּר

אותו, או שניהן אינם יכולים לשמר אותו זה הוא מְחֻצָּה
לְמֻחֻצָּה.